

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru acordarea unor drepturi urmașilor personalului medical implicat în combaterea pandemiei de coronavirus COVID-19

Analizând propunerea legislativă pentru acordarea unor drepturi urmașilor personalului medical implicat în combaterea pandemiei de coronavirus COVID-19 (b169 din 16.04.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/1850/23.04.2020 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D421/24.04.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere are ca obiect, reglementarea acordării unei indemnizații lunare reparatorii pentru urmașii personalului medical decedat ca urmare a unor complicații medicale cauzate de infectarea cu noul coronavirus COVID – 19.

În raport de conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm faptul că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Întrucât propunerea legislativă va avea implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Totodată, sunt incidente prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

În acest sens, precizăm că, în considerentele Deciziei nr.331/2019, Curtea Constituțională a reținut că, *„lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”*.

3. Precizăm că Secretarul General al Senatului a transmis spre avizare Consiliului Legislativ, cu adresa nr.XXXV/1604/30.03.2020, o altă propunere legislativă (b126 din 30.03.2020), pentru care a fost emis avizul favorabil cu observații și propuneri nr.306 din 30.03.2020.

Respectiva propunere avea ca obiect reglementarea unor modalități de recunoaștere a meritelor personalului medical participant la acțiuni medicale împotriva COVID – 19, urmărindu-se acordarea unor distincții acestuia și a unor drepturi urmașilor persoanelor decedate din această categorie, unul dintre drepturi vizând o pensie de urmaș. Propunerea a fost aprobată, atât de Senat, cât și de Camera Deputaților, în calitate de cameră decizională, iar la data de 28.04.2020 a fost trimisă spre promulgare.

În situația în care respectiva propunere legislativă va fi promulgată, semnalăm că prezentul proiect va genera un paralelism legislativ prin acordarea unui drept similar pensiei de urmaș.

Prin urmare, este necesară o analiză în sensul renunțării la promovarea prezentului demers legislativ, având în vedere că scopul acestuia, enunțat în instrumentul motivare, respectiv acordarea de către stat a unui ajutor urmașilor personalului medical participant la acțiuni medicale împotriva COVID – 19, face obiectul unei inițiative care a parcurs procedura legislativă, fiind în etapa promulgării.

4. Semnalăm că **Expunerea de motive** nu respectă prevederile art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care impun ca instrumentul de motivare să

prezintă cerințele care reclamă intervenția normativă - cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, cu evidențierea elementelor noi – și să cuprindă secțiuni distincte privind impactul financiar asupra bugetului general consolidat, inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri, impactul asupra sistemului juridic, subliniind implicațiile asupra legislației în vigoare, precum și consultările derulate.

5. Semnalăm că, prin prezenta propunere este reglementat un singur drept, respectiv acordarea unei indemnizații lunare reparatorii, fiind necesară reformularea **titlului**.

De asemenea, pentru rigoarea exprimării, propunem ca sintagma „pandemiei de coronavirus COVID-19” să fie înlocuită cu formularea „**pandemiei de COVID-19**”, întrucât tipul de coronavirus este denumit SARS-Cov-2, în timp ce afecțiunea provocată de acesta se numește „Covid-19”. Reiterăm observația pentru toate cazurile similare din cadrul proiectului.

În consecință, pentru considerentele de mai sus, propunem redarea titlului, astfel:

„Lege privind acordarea unei indemnizații lunare reparatorii urmașilor personalului medical implicat în combaterea pandemiei de COVID-19”.

6. La art.1, pentru respectarea uzanțelor normative, propunem ca primul alineat să prevadă obiectul de reglementare sau scopul reglementării, urmând ca actualul art.1 să devină alin.(2).

La textul care va deveni alin.(2), ca urmare a însușirii observației de mai sus, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, propunem formularea acestuia după modelul:

„(2) În înțelesul prezentei legi, termenii de mai jos se definesc astfel:

a) prin personal medical se înțelege medicul, (...);

b) prin urmaș se înțelege soțul supraviețuitor, (...).”

Totodată, la lit.a) pentru evitarea dubiilor în interpretare, referitor la definirea „personalului medical”, este necesară clarificarea sintagmei „implicați în activitatea de combatere a pandemiei”, urmând ca aceasta să fie detaliată, atât pentru identificarea categoriilor de personal, cât și a activităților vizate de propunerea legislativă.

În plus, având în vedere categoriile de personal cuprinse în definiția „personal medical”, semnalăm că, prin excluderea unor categorii profesionale din domeniul medical, care au participat în mod

direct la combaterea pandemiei de COVID-19, cum ar fi personalul din laboratoarele de analiză, chimiști, biochimiști, infirmiere, șoferi pe autosanitare, ai căror urmași, nu vor beneficia de indemnizația lunară reparatorie, în cazul decesului acestora determinat de infectarea cu coronavirusul SARS-CoV-2, se aduce atingere principiului egalității în drepturi a cetățenilor, consacrat de **art.16 alin.(1) din Constituția României, republicată**.

7. La **art.2 alin.(1)**, pentru o exprimare corectă, recomandăm reformularea sintagmei „calculată pe baza coeficienților de multiplicare ce sunt aplicați”, în contextul în care este avut în vedere un singur coeficient, respectiv 1,10, valabil pentru toate categoriile de urmași incluși în definiția de la **art.1 lit.b)** din proiect și reluați în enumerarea de la **art.2 alin.(1) lit.a) – c)**.

În plus, pentru rigoare normativă, sintagma „cu noul coronavirus COVID-19” se va înlocui cu sintagma „cu **coronavirusul SARS-CoV-2**”.

Având în vedere că se va acorda o indemnizație lunară reparatorie, în același quantum pentru toate categoriile de urmași, este necesară eliminarea enumerării de la **art.2 alin.(1) lit.a)–c)**, completarea corespunzătoare a normei preconizate la **art.1 alin.(2) lit.b)**, în privința copiilor, cu precizările referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească pentru a beneficia de respectiva indemnizație, precum și reformularea în consecință a **alin.(1) al art.2**.

La **alin.(2)**, recomandăm completarea textului cu precizări referitoare la calitatea urmaș al personalului medical al cărui deces a survenit ca urmare a infectării cu coronavirusul SARS-CoV-2.

De asemenea, pentru claritatea și predictibilitatea normei, este necesară detalierea expresiei „și a oricărui alt document din care rezultă faptul că decesul a survenit ca urmare a infectării cu noul coronavirus COVID-19”, întrucât formularea actuală nu exclude posibilitatea depunerii unei declarații pe propria răspundere a semnatarului cererii, cu privire la infectarea defunctului.

Totodată, pentru asigurarea unui caracter complet al normei, propunem introducerea obligației prezentării unui document care să ateste calitatea de personal medical, în sensul definiției de la **art.1 alin.(1) din propunere**.

La **alin.(3)**, pentru claritatea normei, recomandăm ca termenul „indemnizației” să fie înlocuit cu sintagma „indemnizației **prevăzute la alin.(1)**”.

Observația este valabilă și pentru **art.4**.

De asemenea, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, recomandăm ca sintagma „se depun fizic” să fie înlocuită cu sintagma „se depun”, și sintagma „se transmit prin email” să fie înlocuită cu sintagma „se transmit **electronic**”.

Totodată, pentru o exprimare adecvată în context, semnalăm aspectul că nu instituția prefectului se află în raza teritorială a ultimului domiciliu al persoanei decedate, ci invers, sens în care recomandăm reformularea, astfel: „instituției prefectului, **în a cărei rază teritorială se află ultimul domiciliu al persoanei decedate.**”.

La **alin.(4)**, pentru claritatea și predictibilitatea normei, este necesară revederea și reformularea integrală a textului, atât în sensul precizării actului normativ vizat de sintagma „reglementările prevăzute de legislația privind pensiile”, cât și a actului normativ vizat de formularea „indemnizațiilor prevăzute de **lege**, dacă **aceasta** nu dispune altfel”

Totodată, se va avea în vedere eliminarea sintagmei „expertizare, revizuire”, neavând legătură cu indemnizația care face obiectul prezentei propuneri.

8. La art.3 alin.(1), pentru claritatea și predictibilitatea normei, întrucât soluția legislativă propusă are în vedere instituirea unor facilități fiscale pentru beneficiarii indemnizației lunare reparatorii, este necesară corelarea acesteia cu Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul indicării prevederilor de la care se derogă, prin neincluderea acestei indemnizații în categoria veniturilor și neimpozitarea, precum și stabilirea regimului contribuțiilor sociale obligatorii.

Având în vedere legătura tematică a **alin.(2) al art.3**, cu alin.(2)-(4) ale art.2, este necesară includerea acestei norme în structura acestui din urmă articol, după alin.(3); în consecință, **actualul alin.(4) al art.2** va deveni **alin.(5)**, iar **actualul alin.(1) al art.3** nu va mai fi marcat.

Referitor la instituția la care se depune cererea și care acordă indemnizația, este necesară corelarea cu **art.4**, care prevede finanțarea din bugetul Ministerului Sănătății, precum și cu **art.5** care prevede că același minister va elabora normele metodologice.

De asemenea, pentru asigurarea caracterului complet al normei, se va preciza persoana competentă cu emiterea ordinului, respectiv prefectul, conform art.275 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, pentru aceleași considerente, este necesară precizarea în mod expres a unui termen de emitere a ordinului, a unui termen de comunicare, precum și stabilirea momentului de la care va fi acordată indemnizația lunară reparatorie, în raport cu emiterea ordinului.

În plus, este necesar a se preciza cum și unde se va face plata indemnizației.

9. La **art.5**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, recomandăm reformularea acestuia astfel:

„Art.5. În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul va elabora, la inițiativa Ministerul Sănătății, normele metodologice de aplicare a acesteia.”.

PRESEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 473 / 2020